

SPRAWOZDANIE

roczne z realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej i wspierania rodziny w 2022 r. zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej definiuje pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wspierał osoby i rodziny zmierzające do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiał im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc ta realizowana była poprzez zadania własne i zlecone gminie.

W 2022 roku środki przekazane przez Wojewodę na realizację zadań zleconych i własnych, środki własne Gminy oraz środki z funduszy europejskich i funduszu pomocy łącznie wyniosły **7 949 824,91 zł**.

Na zadania zlecone wydatkowana została kwota **6 071 664,41 zł**, w tym dotacja w wysokości **6 021 306,57** i środki własne w wysokości **50 357,84 zł** z tego na następujące formy pomocy:

Zadania zlecone		
Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota
świadczenia wychowawcze	519 (823 dzieci)	2 056 763,00 zł
zasiłki rodzinne	128	694 467,00 zł
jednorazowe zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „becikowe”	18	18 000,00 zł
świadczenie rodzicielskie	9	127 768,00 zł
świadczenie pielęgnacyjne	61	1 450 803,00 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy	6	41 209,00 zł
zasiłek pielęgnacyjny	105	251 022,00 zł
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	26	140 700,00 zł
zasiłek dla opiekuna	1	7 440,00 zł
składka zdrowotna przy świadczeniach opiekuńczych	30	45 718,11 zł
składka społeczna przy świadczeniach opiekuńczych	43	231 063,19 zł
Karta Dużej Rodziny	51 (kart 127)	438,30 zł
usługi opiekuńcze specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	83 905,00 zł
dodatek osłonowy	962	712 722,00 zł
wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	3	14 700,00 zł
jednorazowe świadczenie "Za życiem"	1	4 000,00 zł
zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywnościową	2	25 000,00 zł
RAZEM		5 905 718,60 zł

Na zadania własne wydatkowana została kwota **1 657 084,40 zł**, w tym dotacja w wysokości **478 167,18 zł** i środki własne Gminy w wysokości **1 178 917,22 zł** z tego na następujące formy pomocy:

Zadania własne		
Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota
zasiłki stałe	18	110 647,00 zł
zasiłki okresowe	43	119 460,00 zł
zasiłki celowe	49	50 863,00 zł
zasiłki celowe w związku ze zdarzeniem losowym	0	0,00 zł
zasiłki celowe zakup żywności lub posiłku Program "Posiłek w szkole i w domu"	21 (47 osób w rodzinach)	23 250,00 zł
zakup posiłku Program "Posiłek w szkole i w domu" - szkoła	47 (w tym dzieci 103)	86 645,00 zł
zakup posiłku Program "Posiłek w szkole i w domu" - dom, instytucja	5	8 396,00 zł
schronienie	4	21 000,00 zł
opłata za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	9	288 252,00 zł
usługi opiekuńcze	6	81 931,00 zł
składka zdrowotna przy zasiłkach stałych	18	9 742,00 zł
asystent rodziny	5 (12 dzieci)	35 572,71 zł
pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka itp.	8	27 382,63 zł
dodatki mieszkaniowe	0	0,00 zł
stypendia szkolne	33 (81 dzieci)	61 732,00 zł
zasiłki szkolne	0 (0 dziecko)	0,00 zł
stypendia szkolne dla uczniów pochodzących z Ukrainy (art. 53 ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa)	5 (7 dzieci)	1 750,97 zł
jednorazowe świadczenie pieniężne przysługujące obywatelom Ukrainy (art. 31 ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa)	36 osób	10 800,00 zł
zwalczanie narkomanii	X	5 000,00 zł
przeciwdziałanie alkoholizmowi i przemocy w rodzinie	X	80 188,82 zł
RAZEM		1 022 613,13 zł

Zadania dodatkowe			
Forma pomocy	Liczba rodzin	Ilość ton	Wartość
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa	152 (423 osób)	12,367	65 400,14 zł
Bank Żywności		3,204	65 408,15 zł
Bank Żywności (pomoc dla obywateli Ukrainy)	36 osób	1,897	29 458,29 zł
RAZEM		17,468	160 266,58 zł

Projekty				
Tytuł	Liczba uczestników	Wartość całkowita	Wartość dofinan.	Wydatki 2022
Klub Samopomocy w gminie Zbójno (Klonowo)	16	51 200,00 zł	48 640,00 zł	29 053,19 zł
Klub Młodzieżowy w gminie Zbójno (Klonowo) II	16	42 940,33 zł	40 308,75 zł	17 596,83 zł
Klub Młodzieżowy w gminie Zbójno (Klonowo) III	16	51 631,58 zł	49 000,00 zł	35 787,14 zł
Samopomocowa grupa wsparcia (Klonowo)	16	52 631,58 zł	50 000,00 zł	10 490,99 zł
Aktywna integracja w gminie Zbójno (Klonowo)	12	144 000,00 zł	136 800,00 zł	119 548,86 zł
Kujawsko-Pomorska Teleopieka (Partnerstwo)	10	18 617,00 zł	8 117,00 zł	8 599,09 zł
RAZEM	86	361 020,49 zł	332 865,75 zł	221 076,10 zł

W 2022 r. świadczeniami z pomocy społecznej zostało objętych 104 rodzin (317 osób w tych rodzinach) wsparciem, w tym pracą socjalną objęto 283 rodziny (705 osób w tych rodzinach), natomiast świadczeniami rodzinnymi oraz wychowawczymi zostało objętych 556 rodzin (ok. 1 723 osób w tych rodzinach).

Ogółem w roku 2022 GOPS wydał 2072 decyzje (informacje), w tym 44 decyzje odmowne oraz 40 zaświadczeń dot. Programu Czyste Powietrze.

Głównymi powodami przyznania pomocy społecznej są: długotrwała/ciężka choroba bezrobocie, niepełnosprawność oraz potrzeba ochrony macierzyństwa.

Od kilku lat zwiększa się zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i z niepełnosprawnością. Z ogólnodostępnych badań statystycznych i analizy Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że coraz więcej osób w wieku poprodukcyjnym oraz chorych wymaga pomocy drugiej osoby w codziennym funkcjonowaniu. Badania demograficzne wskazują, że polskie społeczeństwo się starzeje, czyli co raz więcej osób w populacji także naszej Gminy jest w wieku poprodukcyjnym. Taki stan rzeczy wskazuje na uruchamianie mechanizmów, które pozwolą seniorom na jak najdłuższe pozostawanie aktywnymi uczestnikami naszej społeczności. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał w 2021 r. środki z funduszy unijnych (EFS) na uruchomienie klubu samopomocy dla seniorów z miejscowości Klonowo i okolic, którego działanie rozpoczęło się w II kwartale 2021 r., a zakończyło w miesiącu lipcu 2022 r. W kolejnych miesiącach 2022 r. była kontynuowana działalność klub w ramach trwałości projektu.

Ponadto dla coraz większej liczby osób doraźna pomoc w miejscu zamieszkania nie jest wystarczająca. Skutkuje to umieszczeniem w placówkach zapewniających całodobową opiekę (Domy Pomocy Społecznej), w których często czas oczekiwania na wolne miejsce przekracza kilka lub kilkanaście miesięcy.

Kolejną grupą wymagającą specjalistycznego wsparcia oraz szczególnego podejścia są osoby z zaburzeniami psychicznymi, wielokrotnie zamieszkujące samotnie lub będące osobami bezdomnymi. Często zdarza się, że pomoc w ramach usług opiekuńczych jest nie wystarczająca lub osoby odmawiają takiej pomocy nie mając świadomości, że jest im ona niezbędna. Bardzo często osoby nie wyrażają zgody na umieszczenie w specjalistycznych placówkach zapewniających całodobową opiekę (Domy Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi), co skutkuje wnioskowaniem do Sądu Rejonowego o umieszczenie bez zgody osoby chorej. Taki stan rzeczy sprawia, że umieszczenie w DPS wydłuża się średnio o kilkanaście lub kilkadziesiąt miesięcy.

Niejednokrotnie opiekunowie faktyczni/prawni poprzez fakt spożywania alkoholu/nadużywania alkoholu, czy zwykły upór i brak zrozumienia specjalistycznych potrzeb swoich podopiecznych nie sprawują należytej opieki nad osobami zależnymi, co wymaga natychmiastowej reakcji ze strony Ośrodka w celu zabezpieczenia opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Z uwagi na brak instytucji wyspecjalizowanych lub brak miejsc w potencjalnych instytucjach, interwencyjne zabezpieczenie pomocy ww. osobom staje się nie możliwe lub bardzo utrudnione. W 2022 roku na terenie Gminy zdarzył się 1 taki przypadek.

Niepokoï nas równie¿ wzrastająca przemoc w rodzinach, coraz częściej psychiczna oraz w stosunku do dzieci, osób starszy i niepełnosprawnych. Główną przyczyną tych sytuacji jest przede wszystkim nadużywanie alkoholu przez członka rodziny. Sprawy związane z występowaniem przemocy w rodzinie wymagają współpracy wielu służb i instytucji do tego powołanych (Zespół Interdyscyplinarny, Grupy Robocze). W 2022 r. w przypadku 13 rodzin (21 osób) została wszczęta procedura Niebieskiej Karty (wszczęto 21 procedur „NK”), natomiast prowadzono procedurę w stosunku do 24 rodzin (w tym 11 dzieci, 7 osób starszych i 2 osoby z niepełnosprawnością dotkniętych przemocą w rodzinie). 46 razy były zwoływane posiedzenia grup roboczych, na których 84 osób zostało objętych pomocą. 12 procedur „NK” zostało zakończonych na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie. W związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia w skutek przemocy w rodzinie została odebrana z rodziny 3 dzieci, które następnie umieszczono w pogotowiu opiekuńczym. Kierownik GOPS złożył 3 zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z art. 207 § 1 kodeksu karnego (o popełnienie przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą) do Prokuratury Rejonowej w sprawie 3 rodzin oraz do Sądu Rodzinnego zawiadomienie w sprawie interwencyjnego odebrania 3 dzieci na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w związku ze stwierdzeniem zagrożenia życia/zdrowia dzieci. Zespół Interdyscyplinarny przekazał 5 wniosków do Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań zobowiązujących osobę uzależnioną od alkoholu do podjęcia leczenia.

W 2021 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki z funduszy unijnych (EFS) realizację projektu „Samopomocowa grupa wsparcia”, którego celem było podniesienie poziomu aktywności społecznej, integracja oraz zwiększenie potencjału społecznego 16 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez realizację aktywnej integracji o charakterze środowiskowym w formie samopomocowej grupy wsparcia. Uczestnicy projektu mieli możliwość wzięcia udziału w zajęciach psychoedukacyjnych dla osób doświadczających szerokorozumianych trudności, w szczególności przemocy, problemów opiekuńczo-wychowawczych, trudności w relacjach z innymi itp. Celem zajęć było zwiększenie samoświadomości, potencjału osobowościowego, zbudowania wiary w siebie. Realizację projektu zakończono w miesiącu marcu 2022 r.

W ramach profilaktyki uzależnień Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych organizował działania związane z zagospodarowaniem czasu wolnego dzieci, młodzieży i ich opiekunów w ramach **placówki wsparcia dziennego (KLUB MŁODZIEŻOWY)**.

Kontynuowano **kampanię społeczną „Świadome rodzicielstwo”** w ramach której prowadzono działania informacyjne i edukacyjne (materiały edukacyjne, fanpage, strona internetowa).

Ponad to w ramach profilaktyki uzależnień prowadzony był **punkt konsultacyjny** (średnio 21 godzin miesięcznie), w którym przyjmował terapeuta uzależnień, psycholog, socjoterapeuta, radca prawny. Z pomocy ww. specjalistów skorzystały 94 osoby, udzielono 224 konsultacji.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 w 2022 r. zorganizowano **2 rekomendowane programy profilaktyczne pn. „Unplugged” i „Pogromcy stresu” oraz kilkanaście przedsięwzięć budujących i podtrzymujących więzi rodzinne.**

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do wspierania rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych rodziny można wspomóc pracą asystenta rodziny. Mając na uwadze powyższe Ośrodek w 2022 r. skorzystał z oferty Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i wystąpił o dofinansowanie dodatku asystenta rodziny w związku z pandemią koronawirusa. Na ten cel otrzymaliśmy dofinansowanie w kwocie 1500,00 zł. Asystenturą zostało

objętych 5 rodzin (12 dzieci). W ramach wyżej wymienionej ustawy Gmina zobowiązana jest również do ponoszenia kosztów związanych ze współfinansowaniem pobytu dzieci z naszego terenu w rodzinach zastępczych, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, w związku z powyższym opłacano w wysokości od 10% do 50% kosztu pobytu 8 dzieci w rodzinach zastępczych. W roku 2022 kierownik GOPS złożył 4 wnioski o wgląd w sytuację dziecka/i z art. 109 § 2 KRiO w celu weryfikacji m.in. wypełniania obowiązków opiekuńczych oraz wychowawczych.

Pracownicy socjalni prowadzili monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w formie wywiadów środowiskowych lub rutynowych odwiedzin rodziny, poprzez kontakt bezpośredni i telefoniczny z pedagogiem szkolnym, dzielnicowym i kuratorami. Często przez rozeznanie wśród sąsiadów rodziny zagrożonej kryzysem (kontakt telefoniczny/bezpośredni).

Na terenie Gminy w 2022 r. nie ustanowiono rodzin wspierających i nie funkcjonowały takie rodziny, co sprawiło, iż GOPS nie finansował kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny, ponoszonych przez rodziny wspierające.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki z funduszy unijnych (EFS) na realizację klubu młodzieżowego w miejscowości Klonowo, którego działanie rozpoczęło się w II połowie 2021 r. i trwa nadal. Działania klubu mają charakter opiekuńczo-wychowawczy oraz socjoterapeutyczny. Przede wszystkim polegają na rozwoju u dzieci i młodzieży kluczowych kompetencji: uczeniu się, rozwoju kulturalnym, relacjach rówieśniczych itp.

W ubiegłym roku zakończyła się realizacja projektu „Aktywna integracja w Gminie Zbójno” (miejscowość Klonowo i okolice) w ramach funduszy unijnych (EFS), którego celem było włączenie społeczne 12 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez realizację aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i działań środowiskowych. Uczestnicy projektu mieli możliwość skorzystania z szerokorozumianego wsparcia w ramach indywidualnej ścieżki: trening umiejętności społecznych, wsparcie doradcy zawodowego i psychologa, kursy i szkolenia zawodowe (stypendium szkoleniowe), kursy prawa jazdy kat. B, staże zawodowe.

W ramach współpracy z Bankiem Żywności w ubiegłym roku GOPS rozdysponował ok. 18 ton art. żywnościowych za łączną kwotę ok. 160 000,00 zł pośród 152 rodzin, co daje 423 osoby w tych rodzinach, jednocześnie rozdysponowano ok. 2 ton artykułów o wartości ok 30 tyś. zł. dla 36 obywateli Ukrainy przebywających na terenie naszej gminy w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Art. żywnościowe pochodziły z pozysku własnego Banku Żywności i z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020. W ramach działań towarzyszących w siedzibie

GOPS w Zbójnie zorganizowano warsztaty kulinarne i niemarnowania żywności dla 3 uczestników programu.

W miesiącu grudniu 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy Zespołu Szkół w Zbójnie był organizatorem spotkania wigilijnego dla seniorów i osób samotnych. Wigilia odbyła się w świetlicy wiejskiej w Zbójnie, w sumie w spotkaniu wzięło udział ok. 140 osób.

Przekazując Państwu informację z realizacji zadań pragnę podziękować za zrozumienie i współpracę w zakresie zabezpieczenia najważniejszych potrzeb życiowych naszych mieszkańców i proszę Państwa o dalszą współpracę.